

Гомельскі універсітэт

№ 12 (950) АЎТОРАК, 1 верасня 1998 г. Газета заснавана ў верасні 1969 года Выходзіць два разы ў месяц Цана дагаворная

ЮБІЛЕЙНЫ, 30-ы НАБОР ПЕРШАКУРСНІКАЎ (да вынікаў уступных экзаменаў)

Перш за ўсё ад імя рэктарата, грамадскіх арганізацый, выкладчыкаў і, канешне, рэдакцыі газеты "Гомельскі універсітэт" гарача віншуюць усіх дзяўчат і юнакоў, якія вытрымалі выпрабаванні на глыбіню і трываласць сваіх ведаў, у конкурснай барацьбе заваявалі ганаровае права набываць абраныя спецыяльнасці ў вядучай вышэйшай навучальнай установе Беларускага Палесся.

А цяпер першакурснікаў і ўсіх, каго гэта цікавіць, пазнаёмім, як праходзіў юбілейны, 30-ы набор у ГДУ і аб яго канчатковых выніках.

Як і ў папярэднія два гады ўступныя экзамены праходзілі пад кантролем дзяржаўнай камісіі. Яе ўзначальваў старшыня Дзяржкамітэта па справах моладзі РБ А.Р. Пазняк, членамі з'яўляліся загадчык аддзела Камітэта дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці В.А.Аўлашаў і начальнік упраўлення адукацыі аблвыканкома М.Я. Кобрынскі.

Была створана таксама грамадская камісія з 25 чалавек па кантролю за арганізацыяй і правядзеннем уступных экзаменаў у наш універсітэт. Яе ўзначальваў намеснік загадчыка аддзела адукацыі Буда-Кашалёўскага райвыканкома Ф.Ф.Муха.

Пры некаторых заўвагах кантралюючымі камісіямі ў справаздачы зроблены вывады, што ўступныя экзамены ў ГДУ былі арганізаваны і праведзены ў адпаведнасці з нарматыўнымі дакументамі Міністэрства адукацыі Беларусі. Адзначана, што захоўваліся правы і законны інтарэсы абітурыентаў. Экзаменатарамі аб'ектыўна ацэньваліся іх веды і творчыя здольнасці.

Было разгледжана 11 апеляцый з удзелам аўтараў і членаў дзяржаўнай камісіі. Дзве з іх атрымалі станоўчае рашэнне.

ПРА ЗМЯНЕННІ Ў ПРАВАХ ПРЫЁМУ

Уступныя экзамены ва універсітэт сёлета праходзілі пры некаторых змяненнях у правілах набору студэнтаў. У залежнасці ад спецыяльнасцей абітурыенты пісалі сачыненні, іслажэнні, дыктоўкі.

Да "Правазнаўства" далучыліся спецыяльнасці "Англійская мова" і "Нямецкая мова", пры паступленні на якія патрэбна было здаваць па чатыры экзамены. Пашырылася кола пераможцаў і прызёраў

Галіна Купленікава марыла стаць юрыстам і рыхтавалася да паступлення ў ГДУ яшчэ са школьных гадоў: яна вучылася ў СШ №56 г.Гомеля ў класе з правазнаўчым ухілам. Цяпер дзяўчына -- ужо студэнтка I курса юрфака.

міжнародных, рэспубліканскіх і абласных алімпіяд, якія залічваліся на вучобу без уступных экзаменаў. Мелі льготы пераможцы гомельскіх абласных алімпіяд выпускнікоў школ, праведзеных па агульнаадукацыйных прадметах, пры паступленні на адпаведныя спецыяльнасці, а таксама тыя, хто атрымаў дыпломныя ўніверсітэцкіх алімпіяд па фізіцы і матэматыцы пры паступленні адпаведна на фізічныя факультэт і на спецыяльнасць "Матэматыка".

Асобы, якія закончылі школу з медалём, сярэдняю спецыяльную навучальную установу або ПТВ (на аснове базавай школы) з дыпломам з адзнакай пры паступленні на спецыяльнасці "Матэматыка", "Фізіка", "Фізіка і тэхнічная творчасць", "Геалогія і разведка карысных выкапняў" залічваліся па выніках суб'яседавання па прафілюючай дысцыпліне.

(ЗАКАНЧЭННЕ на 2-й стар.)

УДАСТОЕНЫ МЕДАЛЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

За шматгадовую плённую працу па прапагандзе дасягненняў у галіне культуры, літаратуры і мастацтва прарэктар нашага універсітэта па вучэбнай і выхаваўчай рабоце ВОІНАЎ Мікалай Мікалаевіч указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ўзнагароджаны медалём Францыска Скарыны.

Мікалай Мікалаевіч другі з членаў калектыву ГДУ ўдастоены гэтай высокай урадавай ўзнагароды краіны.

20 жніўня ў сваёй рэзідэнцыі Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды 42 прадстаўнікам працоўных калектываў, праваахоўных

органаў, работнікам навукі, культуры, мастацтва, спорту і журналістыкі.

Медаль Францыска Скарыны з рук Прэзідэнта атрымаў і прарэктар нашага універсітэта па вучэбнай і выхаваўчай рабоце М.М.Воінаў. З гэтай нагоды яго гарача віншуюць усе ўніверсітэцкі калектывы.

ПРЫЗНАНЫ ПЕРАМОЖЦАМІ

У канцы мінулага навучальнага года Рэспубліканскі цэнтр фізічнага выхавання і спорту навучэнцаў і студэнтаў правёў нараду па падвядзенню вынікаў агляду-конкурсу на лепшую пастаноўку спартыўна-масавай работы, падрыхтоўку спартыўнага рэзерву і спорту вышэйшых дасягненняў сярод ВНУ Рэспублікі Беларусь за 1997 год. Першае месца

і Ганаровая грамата з уручэннем прэміі прысуджаны нашаму універсітэту (дэкан факультэта фізічнай культуры, дацэнт Б.М.Зайцаў). Сярод лепшых трэнераў значацца прозвішчы дацэнта кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту Ю.П. Працко і старшага выкладчыка кафедры тэорыі і метадыкі фізічнай культуры В.К. Паўлючкова.

НОВЫЯ ФАКУЛЬТЭТЫ

З 1 ліпеня бягучага года ў нашым універсітэце адкрыты два новыя факультэты. Гэта юрыдычны, які стаў самастойным пасля падзелу гісторыка-юрыдычнага факультэта, і замежных моў. Іх узнаключваюць адпаведна кандыдат юрыдычных навук Ю.А.Ключнікаў і кандыдат філалагічных навук, дацэнт Л.С.Баннікава.

НАСТАЎНІК ТРЫЦЦАЦІ ВУЧОНЫХ

У апошняй дэкадзе чэрвеня, калі наша газета не выходзіла ў сувязі з летнімі канікуламі студэнтаў, адбылося чарговае пасяджэнне спецыялізаванага Савета пры ГДУ па абароне доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый па матэматыцы. Адкажны экзамен на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук трымалі трое былых выпускнікоў матэматычнага факультэта нашай ВНУ: асістэнт кафедры псіхалогіі Ю.У.Краўчанка, старшы выкладчык Магілёўскага тэхналагічнага інстытута Г.М.Вараб'ёў, якія паспяхова закончылі аспірантуру пры кафедры алгебры і геаметрыі пад кіраўніцтвам рэктара універсітэта, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, прафесара Л.А.Шамяткова, і прарэктар Беларускага дзяржаўнага універсітэта транспарту па выхаваўчай рабоце Ю.І.Кулажанка.

Усе дысертанты паспяхова справіліся з пастаўленай задачай і няма сумненняў тым, што БелВАК зацвердзіць іх у вучонай ступені кандыдатамі фізіка-матэматычных навук.

Прыемна адзначыць, што на рахунку Л.А.Шамяткова стала трыццаць вучоных, сярод якіх пяць дактароў фізіка-матэматычных навук.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі, усе калектывы універсітэта гарача віншуюць першага прарэктара, прарэктара па вучэбнай рабоце, прафесара СЕЛЬКІНА Міхаіла Васільевіча з прысуджэннем яму Прэзідыумам ВАКа Расійскай Федэрацыі вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук і жадаюць яму новых поспехаў у навукова-даследчай і навучальнай дзейнасці.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты філалагічнага факультэта гарача віншуюць загадчыцу кафедры беларускай мовы дацэнта СТАНКЕВІЧ Аляксандру Аляксандраўну з прысуджэннем ёй БелВАКом вучонай ступені доктара філалагічных навук і жадаюць ёй новых здзяйсненняў у навуковых даследаваннях і падрыхтоўцы маладых спецыялістаў.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую паспяховую і вучэбна-метадычную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння дацэнт кафедры беларускай мовы ПАРУКАЎ Аляксей Аляксеевіч узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

Іван ХАРЛАМОВ

ПЕСНЯ ОБ УНИВЕРСИТЕТЕ

Радимичи нам дух свой завещали,
Чтоб в жизни шли мы праведной тропой.
Земля Скорины, Коласа, Купалы,
Для нас ты стала навсегда святой.

Пусть наша песня оглашает дали.
Прекрасна ты, учения пора!
Семьей дружной в alma mater стали
Мы -- и студенты, и профессора.

Скорининское имя -- знак державы --
Дано нам как девиз: ученье -- свет!
Горит звездой мудрости и славы
Над Гомелем наш университет.

В ладу с наукой быть совсем не просто:
В ней и помех, и трудностей не счесть.
Но есть у нас и воля, и упорство,
И устремленность в будущее есть.

Наш светел путь в любую непогоду,
И хоть с судьбой не ждем мы легких встреч,
Одна мечта у нас -- служить народу
И Беларусь любимую беречь!

ЮБІЛЕЙНЫ, 30-ы НАБОР ПЕРШАКУРСНІКАЎ

(да вынікаў уступных экзаменаў)

(ЗАКАНЧЭННЕ. ПАЧАТАК на 1-й стар.)

Правамі медалістаў карысталіся пераможцы (дыплом II ступені) універсітэцкіх алімпіяд па фізіцы і матэматыцы, а таксама ўдзельнікі гомельскіх абласных алімпіяд па гэтых дысцыплінах, на якіх занялі 4-10 месцы, пры паступленні на спецыяльнасці "Матэматыка", "Фізіка", "Фізіка і тэхнічная творчасць".

абітурыент. Адпаведна ўзраста і канкурэнцыя. У мінулым годзе на кожнае плановае месца прэтэндавала ў сярэднім 1,67 чал., у гэтым -- 2,26. Сёлета самай прэстыжнай аказалася спецыяльнасць "Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт" -- 3,40 чал. на месца, 3,20 было на спецыяльнасць "Камерцыйная дзейнасць", па 3,12 -- на спецыяльнасці "Правазнаўства" і "Геаграфія", 2,94 і 2,84 адпаведна на спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура" і "Экалогія". Найменшая колькасць прэтэндэнтаў вучыцца аказалася на біялагічным факультэце -- 1,52 чал. на месца.

Нельга не зазначыць, што трываласць ведаў сёлетніх абітурыентаў аказалася значна слабейшай, чым мінулагадніх. У 1997 годзе ўступныя экзамены вытрымалі 76% абітурыентаў, у гэтым -- 62,4%.

У КАГО ЗБЫЛАСЯ ЗАПАВЕТНАЯ МАРА

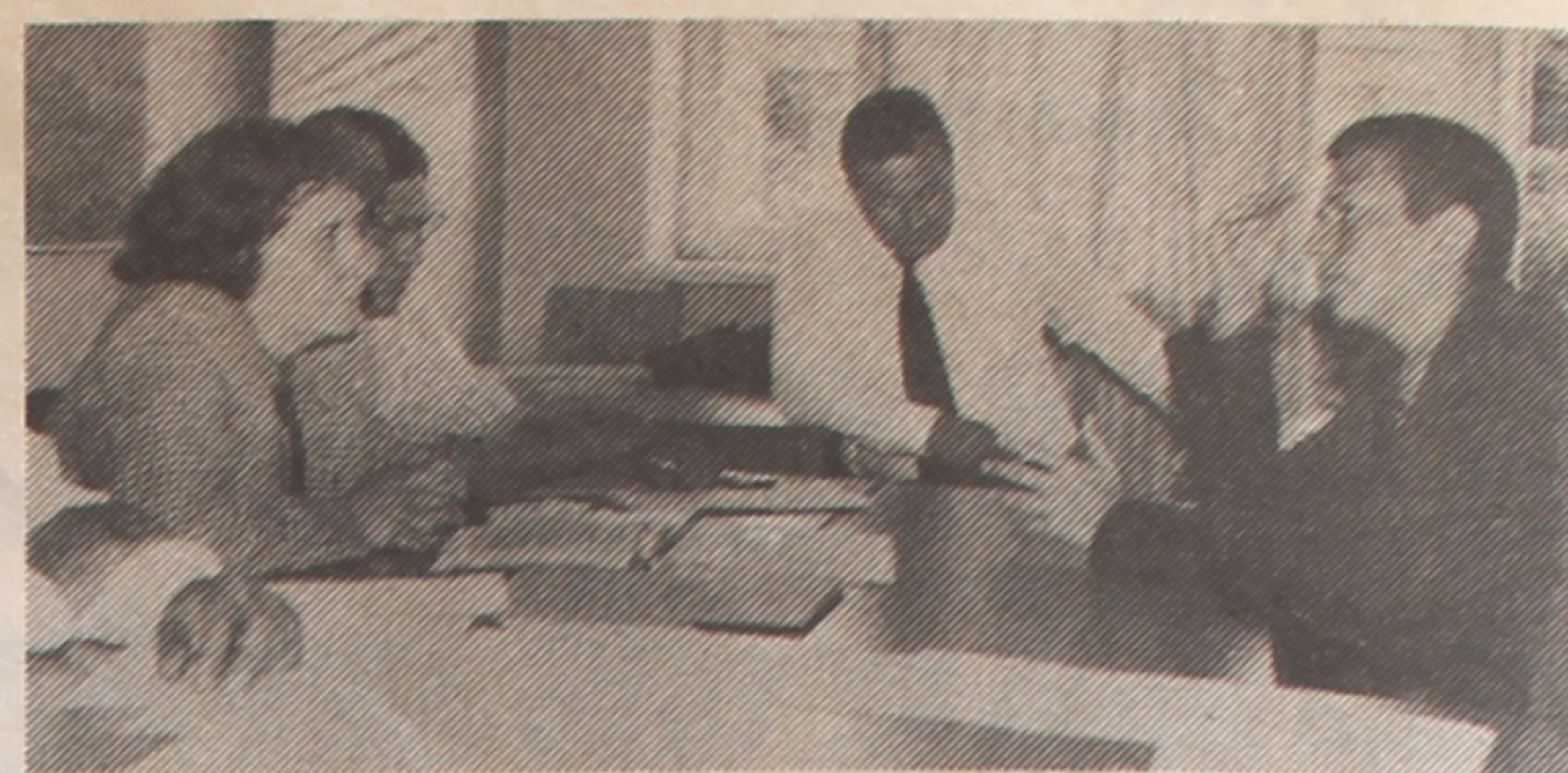
Першымі атрымалі права быць залічанымі ва ўніверсітэт 75 слухачоў падрыхтоўчага аддзялення з 86, якія без троек здалі выпускныя экзамены. Затым іх радасць падзялілі медалісты і ўдзельнікі алімпіяд, якіх аказалася 76 чалавек.

Там, дзе здавалі па чатыры экзамены, самы высокі праходны бал -- 17 -- быў на юрыдычным факультэце. Каб паступіць на спецыяльнасці "Англійская мова" і "Нямецкая мова", патрэбна было набраць адпаведна 16 і

15 балаў. На астатнія спецыяльнасці конкурс быў наступным: самы высокі -- 14 -- на "Геаграфію", па 13 балаў неабходна было набраць, каб набываць веды па беларускай мове і літаратуры; беларускай мове і літаратуры і англійскай мове; па гісторыі. 12 набраных балаў дазволілі ўліцца ва ўніверсітэцкую студэнцкую сям'ю і набываць веды па рускай мове і літаратуры; рускай мове і літаратуры і беларускай мове і літаратуры; эканоміцы і кіраванню на прадпрыемстве; камерцыйнай дзейнасці; фінансах і крэдыту; прыкладной матэматыцы; аўтаматызаваных сістэмах апрацоўкі інфармацыі; гісторыі і англійскай мове; экалогіі; фізічнай культуры і спорту. Той, хто на-

На экзамене па беларускай мове Ларыса Варгетавя паказала грунтоўныя веды, як і на ўсіх астатніх выпрабаваннях у час паступлення на філалагічны факультэт. Вынік -- залічэнне ў студэнты ўніверсітэта.

Студэнтам юрыдычнага факультэта стаў Канстанцін Дзегцяроў. Яго вы бачыце на здымку ў час здачы экзамена па сусветнай гісторыі. На ім экзаменатары ацанілі яго адказ вышэйшым балам.

лення на спецыяльнасці "Фізіка" (вытворчы паток), "Фізіка і тэхнічная творчасць". Мінімум -- 9 балаў -- аказаліся праходнымі на біяфак. Дарэчы, гэта лічба

МОВАЙ ЛІЧБАЎ

• Сярод сёлетніх першаккурснікаў 411 юнакоў і дзяўчат закончылі падрыхтоўчае аддзяленне, падрыхтоўчыя курсы.

• Па мэтаваму кантракту набору залічана 212 абітурыентаў.

• Сярод першаккурснікаў -- 302 медалісты (летась было 257).

• Найбольшая колькасць медалістаў на спецыяльнасці "Матэматыка", 28 -- на юрфаку, 24 пачнуць паглыбляць веды па англійскай мове.

• 12 нашых навабранцаў закончылі сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы і ПТВ з дыпламам з адзнакай, 45 -- пераможцы алімпіяд, 126 -- скончылі ліцэі і гімназіі.

• 157 першаккурснікаў -- выпускнікі сельскіх школ, 791 -- гарадскіх.

• Усяго толькі 4, паступіўшы ва ўніверсітэт маюць працоўны стаж не менш двух гадоў.

• Студэнтамі нашага ўніверсітэта сёлета сталі 22 грамадзяніна Расійскай Федэрацыі.

Сёлета ў ГДУ адкрылася новая спецыяльнасць -- экалогія. Яе будзе набываць Ірына Ляпейка, якая паспяхова вытрымала ўступныя экзамены.

Пры залічэнні на спецыяльнасці эканамічнага факультэта праводзіўся раздзельны конкурс сярод выпускнікоў гарадскіх і сельскіх школ прапарцыянальна пададзеным заявам.

Увядзенне адзначаных і некаторых іншых ільгот паспрыяла значнаму прытоку абітурыентаў. Калі летась у ГДУ паступала 1635 юнакоў і дзяўчат, дык сёлета -- 2151

браў 11 балаў, залічаны на спецыяльнасці "Матэматыка", "Бухлік, аналіз і аўдыт", "Фізічная электроніка", "Фізіка" (педагагічны паток), "Геалогія і разведка карысных выкапняў", "Псіхалогія". Хапіла 10 балаў для паступ-

паўтараецца не першы год. А сёлета на планавыя 75 месцаў гэтага факультэта двух чалавек нават не дабралі.

Шчаслівага шляху, шанойныя першаккурснікі, у краіну ведаў! Стараннай вучобай, актыўнай грамадскай дзейнасцю, усімі сваімі талентамі памянайце лепшыя традыцыі нашага ўніверсітэта, які ў бягучым навучальным годзе адзначае свой 30-гадовы юбілей і 10-гадовы -- з дня прысваення яму імя славяна сына беларускай зямлі першадрукара, выдатнага вучонага і асветніка Францыска Скарыны.

Матэрыял да друку па справаздачы прыёмнай камісіі падрыхтаваў Ул.БАЛОГА.

Фота У.ЧЫСЦІКА.

Исторический экскурс

ОЦЕНКА -- ПОКАЗАТЕЛЬ ЗНАНИЙ

(из уложения департамента образования государства Российского (1834 г.)

1-- знания плохие. К учению по лености или по недомыслию ученик не прикоснулся. В сути учения проявляет невежество и непонимание.

2 -- знания посредственные. О сути учения знает мало, рассказывает бегло, а часто путано и непонятно. Не всегда понимает изученное и слышанное от учителя. Усердие в овладении науками не проявил. Грамматикой не владеет, а пишет так, как говорит.

3 -- знания удовлетворительные. Ученик проявил старание, однако большим усердием в овладении науками не отличился. О сути учения знает мало, а часто не более того, что слышал от учителя. Грамматикой владеет слабо, но пишет понятно.

4 -- знания хорошие. Ученик знает то, что преподано учителем. В овладении науками проявил большое приле-

жание и усердие. Хорошо знает суть учения. В науках ищет советов и примеров, полезных в общественной и частной жизни. Грамматикой владеет хорошо, мысли излагает ясно, говорит правильно и не возвращается к тому, что уже было сказано.

5 -- знания отличные. Ученик обучался с особым прилежанием и усердием. Владеет наукой ясно, с проницательностью. Знает слабые стороны учения и может высказать свое суждение о сути изученного. Хорошо владеет грамматикой, мысли излагает ясно, избегая пустых и звонких фраз. В овладении науками достиг больших успехов. В суждениях проявляет зрелость.

Собрал и подготовил Н.АКУЛИЧ, доцент кафедры коммерческой деятельности и финансов.

Летняя вандруўка

НА СВЕТ ПАГАЯДЗЕЦЬ, І СЯБЕ ПАКАЗАЦЬ

Бадай, самая лепшая прыкмета лета ў тым, што яно дае магчымасць падарожнічаць. А яшчэ летні час -- пара розных цікавых фестываляў, як прафесійных, так і аматарскіх творчых калектываў.

Народны фальклорна-харэаграфічны ансамбль "Радзімчы" нашага ўніверсітэта цяпер ужо добра вядомы і ў далёкай Францыі.

У горадзе-пабраціме г.Гомеля Клермон-Феране яму давалася набываць у гасцях яшчэ некалькі гадоў таму назад. Там яны знаёмілі французскіх сяброў з самабытнай беларускай культурай.

Сёлетнія гарачыя ліпеньскія дні (у Парыжы тэмпературны слупок амаль дасягаў 40 градусаў) удзельнікі ансамбля яшчэ з адным гомельскім творчым калектывам "Скарб" правялі ў 50 км ад Клермон-Ферана -- у гарадках Шарбанье і Амбер. Там пачаргова праходзілі фальклорныя фестывалі, на якія з'ехаліся самабытныя калектывы з многіх краін свету: Германіі, Італіі, Кітая, Непала, Зімбабве, Аргенціны, Балівіі, Перу і інш. Гэта было вельмі відовішчнае, яркае дзейства, і мясцовыя жыхары з цікавасцю знаёміліся з фальклорнымі традыцыямі розных народаў свету -- іх нацыянальнымі касцюмамі, музыкай, танцамі.

Наша гомельская дэлегацыя таксама выклікала вялікую

цікавасць у гаспадароў фестывалю. Народныя танцы "Таўкачыкі", "Кадрыля", беларускія песні выклікалі ў іх шквал апладысментаў. Усяго "Радзімчы" далі на французскай зямлі на розных сцэнічных пляцоўках каля 20 канцэртаў. Іншы раз было вельмі цяжка выступаць пры такім гарачым надвор'і.

Асабліва цёпла прымалі іх выступленне ў адным з пансіянатаў у г.Клермон-Феране. Было і самім чаму павучыцца і падзівіцца нашай дэлегацыі. Іх вельмі ўразіла фальклорнае

На здымку: фестывальнае шэсце беларускай дэлегацыі ў г.Амбер.

мастацтва калектываў з Перу, Тайваня, Марцінікі, у якіх шмат экзатыкі, незвычайнага каларыту.

Аб уражаннях ад экскурсійнай праграмы пасля фестывальных выступленняў -- размова асобная. Луўр, Эйфелева вежа, Трыумфальная арка, Манмартр, Елісейскія палі, набярэжная р.Сены... Адзін толькі пералік выдатных мясцін Парыжа, дзе давалася пабыць нашым самадзейным артыстам, можа выклікаць у любога бодрую зайздрасць. А трэба ж яшчэ дадаць, што іх паездка ў Францыю супала з праходзіўшым там чэмпіянатам свету па футболе, і заключны матч паміж Францыяй і Бразіліяй удзельнікі фестываляў маглі глядзець з дапамогай сучаснай тэхнікі па вялізнаму экрану, што стварала эфект прысутнасці ўсіх іх на стадыёне, дзе праходзіў гэты матч.

Лета, якое падарыла нашым артыстам такое захапляючае падарожжа, безумоўна, надоўга застанецца ў іх памяці.

Гэта была выдатная магчымасць і свет паглядзець, і сябе паказаць.

Т.ДУБЯК.

МУЗУ З МУЗАЙ ПАРАДНІЎШЫ

(Да 200-годдзя з дня нараджэння Адама Міцкевіча)

Амаль кожная літаратура свету мае імёны, якія вызначаюць не толькі адметнае ў культуры, але лёс, гісторыю свайго народа. Сярод славянскіх народаў: у рускага — А.Пушкін, украінскага — Тарас Шаўчэнка, беларускага — Янка Купала, а ў польскага, безумоўна, Адам Міцкевіч. Гэта своеасаблівы феномен. Нарадзіўся ён на Беларусі, а стаў класікам польскай літаратуры. Але першапрадзіма сваіх бацькоў, карані заўсёды вабілі паэта, натхнялі яго на стварэнне шэдэўраў лірыкі і ліразпасу, аснова многіх з іх — так званы беларускі матэрыял.

Захапленне чароўнымі краявідамі, любоў да Бацькаўшчыны, бязмежная туга па ёй натхнілі вялікага Адама Міцкевіча на стварэнне геніяльных старонак слаўтай пазмы «Пан Тадэуш». Гэты бессмяротны твор перакладзены на шматлікія мовы народаў свету.

Доўгі час «Пан Тадэуш», як і іншыя пазмы, санеты, вершы польскага рамантыка былі недаступнымі беларускамоўнаму чытачу. Тлумачылася гэта многімі прычынамі: неўнармаванасцю беларускай мовы, болей таго, яе забаронай, адсутнасцю традыцый мастацкага перакладу, нераспрацаванасцю яго як у тэарэтычных, так і практычных адносінах.

Мастацтва вершаванага перакладу ў Беларусі пачало фарміравацца ў другой палове XIX ст., дасягнула росквіту ў нашым стагоддзі і дало значны плён. Побач з В.Дуніным-Марцінкевічам, Ф.Багушэвічам, А.Гурыновічам, Я.Купалам, Я.Коласам, М.Багдановічам, А.Куляшовым, М.Танкам, У.Дубоўкам, Я.Семяжонам, Ю.Гаўруком, Н.Гілевічам, Р.Барадуліным і многімі іншымі творцамі ў свядомасці беларускага чытача жывуць сёння Пушкін і Лермантаў, Шаўчэнка і Катлярэўскі, Міцкевіч і Сыракомля, Гамер і Анакрэон, Гётэ і Гейнэ, Шэкспір і Байран, Бернс і Лангфела, іншыя выдатныя майстры слова розных эпох і народаў. Усе яны засталіся іншаземцамі, але ў той жа час атрымалі сталую прапіску беларускага грамадзянства.

У XIX ст. выйшла ўсяго чатыры перакладныя кнігі. Змяняльна, што сярод іх два варыянты «Пана Тадэуша». У 1859 годзе дзве з дванаццаці шляхецкіх быліц пазмы пераклаў першы прафесійны пісьменнік Беларусі В.Дунін-Марцінкевіч, а ў 1982 годзе і частку міцкевічаўскага твору па-беларуску ўзнавіў А.Ельскі.

Вядома, што да перакладаў твораў А.Міцкевіча звярталіся ў свой час А.Абуховіч, А.Гурыновіч, А.Ельскі, Ю.Ляскоўскі. Але іх пераклады не былі своечасова апублікаваны і, напэўна, загінулі назавсёды. Прыемным выключэннем, акрамя названых частак з «Пана Тадэуша», з'яўляюцца верш «Вілія» у перакладзе А.Гурыновіча і санет «Бура» з шырока вядомага цыкла «Крымскія санеты». Знойдзены ён у Цэнтральным гістарычным архіве Украіны дваццаць год таму шчырым рупліўцам роднай літаратуры, вядомым перакладазнаўцам Вячаславам Рагойшам. Перакладзены А.Ельскім, ён далёкі да дасканаласці, але гэта першы санет у беларускай літаратуры, няхай сабе не арыгінальны, а перакладны. Для таго часу развіцця мовы радкі гучаць надзвычайна:

*Завіў віхар, вална ўзнялася, а не яе горы,
Паўстайшыя з марскога разлогу, —
Узышоў анёл смерці і мчыць на залогу,
Як той ваяка, што да штурму бегчы скоры...*

Але галоўныя набыткі ў галіне творчага ўзнаўлення бессмяротнай Музы польскага паэта здзейсніліся ў XX стагоддзі, калі на шырокі прасцяг выйшла беларуская літаратура, стала ўпоравен з развітымі літаратурамі свету, перш за ўсё славянскай супольнасцю. Многія пісьменнікі нашай краіны перакладалі творы А.Міцкевіча, даносячы іх чароўнасць і чалавечую ўсеабдымнасць. Сярод іх Якуб Колас, У.Дубоўка, Ю.Гаўрук, М.Танк, Ю.Свірка, П.Бітэль, Р.Барадулі, А.Зарыцкі, М.Лужанін, У.Мархель, А.Лойка, У.Паўлаў, І.Чыгрын, В.Шніп. Выйшлі зборы твораў польскага паэта, яны часта друкаваліся ў літаратурных альманахах, перыядычных выданнях. Асабліва варта адзначыць цудоўнае ўзнаўленне сродкамі беларускай мовы пазмы «Пан Тадэуш», якое выканана вядомым перакладчыкам Язэпам Семяжонам.

Сапраўдным першапраходцам, пачынальнікам новага працытанна твораў А.Міцкевіча стаў Янка Купала. У пачатку стагоддзя звярнуўся ён да паэзіі нашага земляка, даўшы цудоўныя ўзоры яе на беларускай мове.

Раней прывёў факт апублікавання верша, хоць некалькі недакладна, М.Гарэцкі ў «Гісторыі беларускае літаратуры»: «У адной польскай кнізе 1858 г., у якой былі дадзены і кароткія звесткі аб самім маладым паэце».

Думаецца, што на пачатку творчага шляху як лонданскае, так і познаньскае выданні не былі вядомымі нашым песнярам.

Безумоўна, што з творам П.Багрыма Я.Купала і Я.Колас пазнаёміліся па публікацыі ў газеце «Наша ніва» 28 ліпеня 1911 г., а таксама альманаху «Маладая Беларусь» (1913 г.). Дарэчы, у «Маладой Беларусі», серыя 1-я, 1913, быў надрукаваны артыкул А.Янулайціса «Аб маладым паэце з Крошына». «Паводле гэтых публікацый імя П.Багрыма і стала шырока вядома».

Але да гэтага часу вучнёўскага пара ў Я.Купалы і Я.Коласа ўжо прайшла, яны сталі арыгінальнымі майстрамі мастацкага слова.

У артыкуле «Агляд кніг», надрукаваным у «Нашай ніве», Янка Купала пры аналізе культурна-асветніцкага часопіса «Маладая Беларусь» пісаў, што сярод вершаў К.Буйла, Я.Журбы, А.Гурло і А.Петрашкевіча; проза праф. Э.А.Вальтэра, Галубка, З.Бядулі, Цёткі і Міхалкі

С., «асабліва звяртае на сябе ўвагу стацыя А.Янулайціса «Аб маладым паэце з Крошына». Аўтар дае многа цэннага матэрыялу да пануючых у пачатку XIX стагоддзя стасункаў між сялянствам і вышэйшымі класамі ў Беларусі».

Як вядома, важнае месца ў духоўным развіцці будучага пісьменніка адыграла польская літаратура. Сярод яе пісьменнікаў, якія асабліва ўразілі яго, Янка Купала называў С.Выспянскага, Ю.Славацкага, А.Міцкевіча, М.Кананіцкую, Э.Ажэшка, Г.Сянкевіча, Ю.Кршэўскага. Паасобныя творы А.Міцкевіча, М.Кананіцкай, У.Сыракомлі, К.Балінскага, Л.Яскулі, І. Пілецкай, Я.Каспровіча, К.Уейскага, У.Бранеўскага, Е.Жулаўскага, У.Вольскага ён пераклаў на беларускую мову.

Першым перакладным творам Я.Купалы трэба лічыць баладу А.Міцкевіча «Тры Будрысы». Упершыню гэты твор быў апублікаваны ў зборніку «Шляхам жыцця» пад назвай «Трох Будрысаў». Уключаны быў гэты пераклад і ў другі том збору твораў 1929 года. Да 85-й гадавіны з дня смерці А.Міцкевіча ў перапрацаваным выглядзе змешчаны ў газеце «Літаратура і мастацтва».

Пры супастаўленні двух варыянтаў купалаўскага перакладу бачна, што яны вельмі блізкія па сваёму зместу і ідэйнай накіраванасці: у абодвух вытрыманы легендарна-апалядальны стыль, захавана вершаваная форма выкладу матэрыялу, асобныя строфы, лексічныя і меладычныя асаблівасці арыгіналу.

Праўкі першадруку ў шэрагу выпадкаў слухныя, яны ніколі не паслабілі лірызму і мілагучнасці папярэдняга варыянта.

Параўнаем, для прыкладу, два невялікія ўрыўкі абодвух варыянтаў:

*Стары Будрыс трох сынаў, як сам, ёмкіх літвінаў
На дзядзінец заве і гавора:
«Коні з нашы вядзецце: зброю, сёдлы браць з клеці!
А спраўляцца мне жвава і скора.
З Вільні вестку мне даці, што ўжо там наказалі
Тры вайны на тры света староны:
Ольгерд рускіх біць едзе, Скіргел — ляхаў-суседзяў,
А князь Кейстут заграбіць Тэўтоны».*

А вось варыянт 1940 года, дзе дадзены падзаглавак «Літоўская балада», апушчаны раней у першадруку:

*Стары Будрыс трох сынаў,
Як сам, гэтых літвінаў,
Да сябе на дзядзінец паклікаў,
Ды ім кажа: «Зважайце,
Коні борзда сядлайце,
Натачыце мячы ў нікі!
З Вільні вестку мне даці,
Што ўжо там наказалі
Тры вайны на тры свету староны:
Ольгерд рускіх біць едзе,
Скіргел — ляхаў-суседзяў,
А князь Кейстут разгроміць Тэўтоны».*

Акрамя меладычнай напоўненасці, што з'явілася ў новым варыянце, ёсць у ім тэкстуальныя разыходжанні, якія не заўсёды апраўданыя. Безумоўна, што эпітэт «ёмкіх» больш каларытны, чым нейтральнае «гэтых». Збедненай аказалася і сёмай строфа першага варыянта. Змены больш тычыліся ўнармаванасці арфаграфіі, лексічных удакладненняў.

Другім па даце перакладу з А.Міцкевіча з'яўляецца вольнае ўзнаўленне байкі «Мужык і вужак» (у арыгінале «Мужык і змяя»), зробленым 23 ліпеня 1905 г. Упершыню пераклад быў апублікаваны ў 5-6 нумарах «Польмя» у 1930 г., а потым у часопісе «Іскры лічы» у 12-ым нумары 1940 г. Арыгінал, напісаны класічным сілабічным 13-складовікам, беларускі паэт перадае 8-складовым амфібрахіем. Парушана і эквілінарнасць, на 14 радкоў у параўнанні з арыгіналам зменшаны тэкст, апушчаны асобныя вобразы і дэталі. У параўнанні з арыгіналам Я.Купала больш дакладна акрэслівае

мараль міцкевічаўскай байкі:

*Навуку тут маем у том,
Ёсць прыклад такі для людзей:
Што хто за добро плаціць злом, —
Як гадзіна, сам прападзе.*

Творчасць А.Міцкевіча прыцягвала Я.Купалу сваёй шчырасцю і непасрэднасцю, аўтарскім лірызмам. Так, у зборніку «Шляхам жыцця» быў змешчаны пераклад пазмы А.Міцкевіча «Пані Твардоўская», а ў 1940 г. ён быў перапрацаваны з нагоды 85-й гадавіны смерці польскага паэта.

Перакладчык у цэлым дакладна перадаў імклівае разгортванне аўтарскага сюжэту, дыялогі герояў, узнавіў мастацкія дэталі, насыціў твор яркім народным гумарам, перадаў трапнасць і дасціпнасць паэтычнага слова. Пры гэтым ён імкнуўся захаваць лёгкасць і непасрэднасць міцкевічаўскага радка, вобразны лад і мастацкую структуру пазмы. Каб наблізіць польскі арыгінал да беларускага чытача, перакладчык у асобных месцах аздабляў вобразы арыгіналу нацыянальнымі рэаліямі, трапнымі каларытнымі дэталімі. Так, у чацвёртай строфе выраз «патрон з трыбуналу» замяняецца адным словам «старшыня», а ў семнацатай «конь», проста «маляваны на палатне», — больш паэтычным і вобразным: «Конь грывасты, хвост, як вежаць».

Пры супастаўленні варыянтаў відавочна, што бліжэй да арыгінала другі варыянт. Так, «салдат» у першым варыянце замяняецца на польскае слова «жаўнер», «старшыня» — на «адаката з трыбуналу». Больш ёмка гучыць і радок «Абгрызаў што костку ўпарта» у параўнанні з нейтральным «Паражніў з вялікім смакам». А той факт, што і тут сустракаюцца русізмы тыпу: «лезе драцца», «водкі», «знае дзела», «пункт увідзіш», «жджэ», «суча», тлумачыцца не дрэнным веданнем сваёй нацыянальнай мовы, а палітыкай русіфікацыі, якая ў 30-40-я гады нанесла вялікую шкоду і нацыянальнай культуры, і станаўленню правільнай беларускай літаратурнай мовы.

Звернемся для прыкладу яшчэ да аднаго купалаўскага перакладу А.Міцкевіча — балады «Ваявода». У прыжыццёвых выданнях Купалы твор друкаваўся пад назвай «Удагонку». Ён прывабіў беларускага паэта-перакладчыка дэмакратычнай ідэяй, праўдзівым адлюстраваннем падзей, сваёй блізкасцю да фальклору. У першым варыянце была такая чатырохрадковая строфа:

*Ваявода з слоугою сталі ту ж пад вярбою,
І з-за поясу бралі набой,
Адсякалі зубамі, прыбівалі штамплямі
Жменю пораху й шроту удвое.*

Другі варыянт мае ўжо шасцірадковую строфу, у ім удакладнена сінтаксічная структура, перапрацаваны асобныя радкі, рытм першатвору перададзены анапестам:

*З казаком ваявода
Прыкуцнулі ля ўхода
І з-за пояса бралі набой, —
Адсякалі зубамі,
Прыбівалі штамплямі
Жменю пораху й шроту удвое.*

Новы варыянт перакладу быў надрукаваны з падзаглаўкам «Украінская балада». Небеспадасна таму перакладчык змяняе «слугу» на «казака», мякчэй і больш лірычна гучаць рыфмы «дзяўчыны — слязіны», замест «дзеўкі — панеўкі». Больш натуральна і жывалісна стаў гучаць радок «Дзе альтана хавалася ў зеллі» замест «Дзе шпалеры альтану абселі». Набліжэннем да ўкраінскага варыянта можна апраўдаць і замену радка з чыста нацыянальным каларытам «На, тут з порахам гданскім сакеўку» на больш нейтральнае «На! тут з порахам свежым машонку».

Другі варыянт купалаўскага перакладу прадэманстраваў выключнае майстэрства пераўвасаблення беларускага песняра. Ён здолеў праўдзіва ўвасабіць выяўленчыя сродкі, мастакоўскі стыль А.Міцкевіча, не парушаючы пры гэтым вобразную сістэму і нацыянальны каларыт першатвору.

Зварот да творчай спадчыны А.Міцкевіча, такім чынам, аказаўся для Я.Купалы-перакладчыка даволі плённым і перспектыўным. З аднаго боку, ён далучыў беларускага чытача да каштоўнасцей польскага народа, з другога, шліфаваў праз пераклад і сваё асабістае майстэрства, дасягаючы той высокай сапраўднай культуры творчасці, што зрабіла яго класікам нацыянальнай літаратуры. Засваенне лепшых традыцый яго папярэдніка ў славянскай літаратуры ішло паралельна з агульным ростам індывідуальнай культуры творчасці, з ростам паэтычнага майстэрства Купалы-мастака.

У дні святкавання 200-годдзя з дня нараджэння Адама Міцкевіча значна ўзраста цікавасць да творчасці вялікага польскага паэта. Думаецца, што гэта дасць плён у садружнасці, літаратурным пабрацімстве нашых народаў. Будуць новыя адкрыцці, новыя пераклады, новае працытанне бессмяротных радкоў нашага славянскага земляка.

М. ВОІНАЎ,
праэрктар ўніверсітэта па вучэбнай і
выхаваўчай рабоце, член Саюза журналістаў
Беларусі.

Аб летняй практыцы філолагаў

У СУЗОР'І НАЗВАЎ

Барок, Рагуля, Вецярок, Мухтар, Слабада, Аўдзюха -- гэта толькі некалькі адзінак з таго вялікага мноства назваў, мянушак і прозвішчаў, што акалялі нас, студэнтаў другога курса філалагічнага факультэта, падчас летняй практыкі. Кожны дзень з 22 па 26 чэрвеня ранішні дызель-цягнік Гомель-Кругавец па роўных, бы адлінеевых рэйках, вёз нас у вёску.

Добрушскі раён -- побач і, здаецца, больш-менш вядомы, але колькі незвычайнага, цікавага знайшлі мы ў Насовічах, Іваках, Гардунах,

Церахоўцы, Чырвонай Будзе і іншых вёсках. Мэта практыкі -- збор анамастыкі (прасцей -- усіх назваў і мянушак) -- прадугледжвала знаёмства з гісторыяй амаль кожнага населенага пункта. А як вядома, носьбітамі і захавальнікамі гэтых звестак з'яўляюцца нашы бабулі і дзядулі -- прадстаўнікі пакалення 30-х гадоў адыходзячага стагоддзя. Спачатку нам, гарадской моладзі, усё здавалася простым: спытаць, занатаваць, падзякаваць і крочыць далей. Але не абшлось без цяжкасцей.

Недавер і неразуменне

сустракалі мы на першых кроках. Што раскажаш, аб чым паведаміць, ці трэба вам гэта -- такія пытанні неаднаразова чулі мы ад вяскоўцаў. Разумеючы, што мы -- прадстаўнікі новага пакалення, жыхары вёскі імкнуліся паведаміць нам аб сучасных назвах мясцін і вуліц роднага сяла. Але, канешне, цікавілі нас не яны, а тыя "вясковыя", зразумелыя і простыя назвы. Тады прыходзілася раскажаш нашым субсяседнікам аб сваіх бабулях, аб сваіх вёсках і мясцінах. Толькі пасля такіх разоў вяскоўцы пачыналі шчыры аповед аб родным сяле.

Колькі цікавых легенд, гісторый захоўваюць назвы здавалася б звычайных месцаў

-- лугу, поля, вуліцы! Вось, напрыклад, Хранін лажок. Простая і нават чымсьці родная назва. Але за гэтымі словамі стаіць вялікае сямейнае гора, трагедыя, вядома кожнаму жыхару вёскі Чырвоная Буда.

Калісьці, яшчэ ў даваенны час, два родныя браты сышліся ў смяротнай бойцы на невялікім лажку. Супярэчлівае пачуццё -- каханне -- прывяло братаў туды. Храня быў забіты рукой роднага чалавека. З тых часоў і ўзнікла назва Хранін лажок, ці то ў памяць аб загінуўшым, ці то як нагадванне аб былой трагедыі.

Канешне, паведаміць аб усіх знойдзеных намі цікавых назвах і імёнах немагчыма. У аснове мянушак -- харак-

тэрныя асаблівасці людзей ці жывёл, у аснове назваў -- пэўныя падзеі. Але трэба адзначыць галоўнае: жыхары вёсак, з якімі нам давялося сустрэцца, размаўляюць па-беларуску. Гэта ўражвала, прыемна здзіўляла. Назваць іх мову беларускай літаратурнай мовай нельга. Уплыў блізкай Украіны вельмі адчувальны, але ўжо тоё, што мова жыве, ёю карыстаюцца, яе разумеюць, прыносяць задавальненне. А "украінскі акцэнт" толькі яшчэ больш прыцягваў нашу ўвагу, бо нам, філолагам, было цікава даведацца аб розных дыялектных асаблівасцях гаворак гэтай мясцовасці. У цэлым жа тыдзень нашай практыкі можна назваць тыднем плённай працы. Можна спадзявацца, што сабраныя намі матэрыялы дапаможа ў вывучэнні анамастыкі. А нас пяць дзён, праведзеных у пошуках прычын узнікнення той ці іншай мянушкі або назвы, міжволі прымушаюць зараз высвятляць карані ўсіх вядомых нам назваў. Хто ведае, можа менавіта гэтая дыялекталагічная практыка і стане тым вырашаючым момантам у выбары далейшага шляху для некага з нас. Час вырашыць...

Вольга ШЫШОВА, студэнтка III курса філалагічнага факультэта.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе прыём у аспірантуру ў 1998 годзе па спецыяльнасцях

з адрывам ад вытворчасці:

дыферэнцыяльныя ўраўненні; тэорыя імавернасцей і матэматычная статыстыка; матэматычная логіка, алгебра і тэорыя лічбаў; механіка дэфармуемага цвёрдага цела; оптыка; фізіка цвёрдага цела; фізіка ядра і элементарных часціц; аналітычная хімія; батаніка; экалогія; фізіка цвёрдай зямлі; матэрыялазнаўства; вылічальныя машыны, комплексы, сістэмы і сеткі; прымяненне вылічальнай тэхнікі, матэматычнага мадэліравання і матэматычных метадаў у навуковых даследаваннях; палітычная эканомія; эканоміка кіравання народнай гаспадаркай і яе галінамі; беларуская мова; руская мова; агульная педагогіка; тэорыя і методыка фізічнага выхавання, спартыўнай трэніроўкі і аздараўленчай фізічнай культуры;

без адрыву ад вытворчасці:

батаніка; заалогія; гідрагеалогія; палітычная эканомія; беларуская мова; тэорыя і методыка фізічнага выхавання, спартыўнай трэніроўкі і аздараўленчай фізічнай культуры.

Паступаючыя ў аспірантуру здаюць конкурсныя ўступныя экзамены па філасофіі, замежнай мове і спецыяльнай дысцыпліне ў аб'ёме, які дзейнічае для ВНУ.

Прыём дакументаў і суб'яседаванне з загадчыкамі кафедраў або мяркуемым навуковым кіраўніком да 10 верасня 1998 года.

Заява аб прыёме ў аспірантуру падаецца на імя рэктара з дадаткам: асабістага лістка па ўліку кадраў з 3-мя фотаздымкамі; аўтабіяграфіі; характарыстыкі-рэкамендацыі з апошняга месца працы; копіі дыплама аб заканчэнні вышэйшай навучальнай установы і копіі выпіскі з заліковай ведамасці; спіса навуковых публікацый, даследаванняў і справаздач аб навукова-даследчай рабоце, а пры іх адсутнасці -- рэферата па выбранай навуковай спецыяльнасці; выпіскі з пратакола пасяджэння савета для асобаў, якія рэкамендаваны ў аспірантуру саветаі ВНУ (факультэтаў) непасрэдна пасля заканчэння вышэйшай навучальнай установы; пасведчання па форме 2.2. аб здачы кандыдацкіх экзаменаў для асобаў, якія поўнасю або часткова здалі кандыдацкія экзамены; меддаведкі (форма №086-У); выпіскі з працоўнай кніжкі.

Уступныя экзамены праводзяцца з 1 па 30 кастрычніка 1998 года.

Дакументы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, адзел аспірантуры. Тэл. 56-21-29.

РЭКТАРАТ.

Абітурыенты. Фота У.ЧЫСЦІКА.

ПЕРШЫЯ КРОКІ АТРАДА "ЭКОЛАГ"

У 1998 годзе на базе кафедраў экалогіі геолога-геаграфічнага факультэта нашага ўніверсітэта створаны студэнцкі навукова-вытворчы атрад "Эколаг". На працягу чэрвеня і ліпеня ён выконваў комплексныя экалагічныя даследаванні на тэрыторыі Гомельскага і Рэчыцкага раёнаў.

У ходзе работы былі абагульнены матэрыялы па экалагічнаму стану названых раёнаў, ацэнена ступень змянення прыродных комплексаў пад уздзеяннем дзейнасці чалавека, выдзелены зоны максімальнага праяўлення прыродна-гаспадарчых канфліктаў. Адною з задач быў таксама збор інфармацыі па ўнікальных аб'ектах жывой і нежывой прыроды, якія падлягаюць ахове.

Выкананы ландшафтна-экалагічныя даследаванні прыродна-тэрытарыяльных комплексаў Рэчыцкага раёна. Яны ўключалі ў сябе: вывучэнне глебавых профіляў, геалагічных умоў, рэльефу, геабатанічныя даследаванні, метэаралагічныя назіранні, а таксама адбор пробаў глеб і паверхневых вод для хімічнага аналізу. Вылучаны і вывучаны асноўныя разнавіднасці ландшафтных фацый: саснякі, дубравы, пойменныя

лугі. Уплыў чалавечай дзейнасці вывучаўся на тэрыторыях нафтавых месцанараджэнняў, у зонах аварый на нафтаправадах, на меліяраваных землях. У месцах высечак лесу праводзіліся даследаванні развіцця працэсаў эрозіі глеб.

Вялікая ўвага ўдзялялася вывучэнню малых рэк Рэчыцкага і Гомельскага раёнаў, рэжым якіх моцна змяніўся пры асушальных мерапрыемствах. Былі зроблены планктонавыя пробы, аналіз якіх дазволіць высветліць склад і колькасць земнаводных, рэптылій і птушак.

У ходзе навукова-даследчай работы атрада студэнты атрымалі навыкі палявых экалага-геаграфічных даследаванняў, засвоілі методыкі здымак і назіранняў, замацавалі на практыцы атрыманыя тэарэтычныя веды. Сабраны багаты матэрыял, які можа выкарыстоўвацца для напісання курсавых і дыпломных работ, студэнцкіх навуковых даследаванняў у вучэбным працэсе.

Вольга ВЫРКО, студэнтка II курса геолога-геаграфічнага факультэта, камандзір атрада "Эколаг".

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў па кафедрах:

- геаграфіі -- заг.кафедры;
 - тэорыі і практыкі англійскай мовы -- выкладчыка;
 - тэорыі і методыкі фізічнай культуры -- выкладчыка, дацэнта;
 - фізыхавання і спорту -- выкладчыка;
 - філасофіі -- ст.выкладчыка;
 - гісторыі ўсходнеславянскіх народаў -- ст.выкладчыка;
 - рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства -- прафесара;
 - беларускай літаратуры -- дацэнта;
 - французскай мовы -- ст.выкладчыка;
 - нямецкай мовы -- выкладчыка;
 - матэматычнага аналізу -- прафесара;
 - алгебры і геаметрыі -- дацэнта, асістэнта;
 - вышэйшай матэматыкі -- заг.кафедры;
 - тэарэтычнай фізікі -- заг.кафедры;
 - радыёфізікі -- дацэнта;
 - оптыкі -- дацэнта (2).
- Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення. Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат біялагічнага факультэта, калектыў кафедры батанікі і фізіялогіі раслін выказваюць глыбокае спачуванне асістэнту кафедры АЎСЕНКУ Сяргею Уладзіміравічу з выпадку напатакаўшага яго гора -- смерці БАЦЬКІ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункт гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны. Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21. Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў. Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на фабрыцы "Палесдрук", г. Гомель, вул. Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. П. БАЛОГА. Аб'ём 1 друк. арк. Тыраж 1.000 экз. Заказ 366. Падпісана да друку 26.08.98.